

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede opoldne.

Stev. 19.

V Mariboru, dne 9. majnika 1901.

Tečaj XXXV.

Uravnava naših rek.

Iz Dunaja smo dobili sledeči članek:

Danes, dne 3. maja, so se zbrali na vabilo dr. Pacaka, načelnika češkega kluba, zastopniki obeh slovenskih klubov z dr. Pacakom, dr. Kaizlom in Maštalkom.

Dr. Kaizl je razjasnil zahteve Čehov glede kanalov in naglašal, da Čehi zahtevajo najprej regulacijo glavnih rek na Češkem in Moravskem in potem še zgradbo kanalov.

Po načrtu dr. Kaizla bi se v vladinem načrtu o kanalih zaračunjeni stroški od 250 milijonov kron, katere bi narasle za zgradbe v letu 1904—1912, zvišale za 54.5 milijonov kron.

Čehi so pozivljali jugoslovanske poslance, da jih podpirajo v dosegi svojih namenov.

Poslanci Povše, dr. Ploj in dr. Ivčević povdarjali so, da bodo z radostnim srcem podpirali brate nam Čehi.

Dr. Ploj je pri tej priliki opozoril navzoče češke poslance na slabe gnotne razmere na Spodnjem Štajerskem in posebno na to, da po investicijskem in kanalskem načrtu Spodnje Štajersko ničesar ne dobi.

Dr. Ploj naglašal je nadalje, kako prepotrebna bi bila na Spodnjem Štajerskem regulacija Drave, Pesnice in Sotle in da se v tem oziru dežela ne briga v nobenem oziru za potrebe ljudstva.

Treba je, da vlada upliva na deželni odbor štajerski, da se ta vendar enkrat

zave svojih dolžnosti proti toli zapostavljenemu Spodnj. Štajerju.

Ker pa — dr. Ploj — nima upanja, da bode deželni odbor storil svoje dolžnosti in posebno tako potrebne korake za regulacijo Pesnice in Sotle, hoče torej v zbornici staviti predlog, tikajoči se regulacijo Pesnice — predlog glede Sotle je že stavil s poslancem Žičkarjem skupaj.

Takoj hoče tudi staviti predlog glede podržavljanja železnice Celje—Velenje.

Pozivljal je nato češke poslance, naj ga pri teh predlogih podpirajo s svojim uplivom, kar so češki poslanci koj obljubili in pri tem naglašali, da so vselej pripravljeni, naše zahteve podpirati.

Klic mladim sorojakom!

Dobili smo iz mladeniških krogov ta le članek:

Po nekod na meji se bo narod kmalu prebudil iz svojega spanja. Živahno gibanje se pričinja na vseh črtah; posebno pa se odlikujejo v navdušenju za narod naši mladi bojovníki — slovenski mladeniči. Vrlo! Slovenstvo bodi naš ponos!

Pa, žal, nahajajo se še kraji ob meji, kjer že sicer tu in tam tli iskra probujenja, oziroma zavednosti, vendar še manjka pravega iskrega navdušenja; k večjemu nekaj mladeničev kaže, da imajo sicer srce za domovino, vendar jim manjka spodbuje in poguma. Mnogo tega zakrivi preborno čitanje dobrih časopisov. Taki mlačeži si teh-le ali ne morejo ali pa iz malomarnosti nočejo

naročiti. Dandanes se pa mora z ozirom na politične in gospodarske razmere mnogo čitati. Podrugod zopet kaže mladina veliko zanimanja za branje. Toda ker dobrih časnikov nima pri rokah, seže hlastno po drugem, — kar trumoma ponujanem, v napačnem duhu spisanem berilu, in ker se navadno pri čitanju poslednjega ne poslušajo svoje vesti, se s časoma nasrka onega, narodu in veri sovražnega duha. Uči nas to vsakdanja skušnjava.

Da bi se to preprečilo, najprvo vas, predragi mladeniči, pozivljam, da povsod delujete na to, da se bodo razširjevali dobri časniki slovenski, kakor je na primer naš list »Slovenski Gospodar«, in se s tem budilo narodno navdušenje, gojila udanost in ljubezen do domovine slovenske, ter da vse moči zastavljate proti utihotapljenju nesramnega časnikarstva v povspešno rešitev našega milega naroda slovenskega!

Povodom tega bi nasvetoval, da bi se zavedni mladeniči slovenski združevali v večja društva z namenom, buditi med rojstvom narodni čut, pa tudi delovati na prosovanje versko-nravnega življenja, kar je neobhodno potrebno pri naši mladini; nadalje, da se zbirajo zneski v naročevanje dobrih časnikov, posebno »Slovenskega Gospodarja«, kateri bi se potem razpošiljali zastonj na potrebna mesta. Tudi bi mladeniči v enakih društvih kazali več spodbudnosti in vzajemnosti, več navdušenja in poguma v narodnem oziru. Taka društva bi bila pač v veliko olajšanje pri napredovanju omike in prosvete našega naroda ter bi blagodejno uplivala tudi na

Listek.

Dogodek.

Spisal A. P. Čehov.

(Konec.)

Med obedom zopet skandal... Ko je bila druga jed na mizi, zaslišijo obedujoči naenkrat cviljenje. Prično stikati po vzroku in najdejo pri Nini pod krilcem mucko.

Ninka! proč od mize! srdi se oče. — Pomeči mi to minuto mladiče v pomine! Da bi te gnjusobe ne bilo pri hiši...

Ivančka in Nino pretrese zona. Smrt v pominkaku preti poleg svoje neusmiljenosti še oropati mačko in starega konja njižu otrok, opustošiti skrinjo, razrušiti načrte bodočnosti, te prekrasne bodočnosti, ko bi ena mucek tolažila svojo staro mater, druga — živela na vili, tretja lovila podgane v kleti... Otroka pričneta plakati in prositi, da se muckam prizanese. Oče se uda, pa le s tem pogojem, da otroka ne hodita več v kuhinjo mucek mečkat.

Po končanem obedu se potikata Ivanček in Nina po celi izbi in se klaverno držita. Zapretenje, da ne smeta v kuhinjo, ju je spravilo v obup. Odtegujeta se zabavam, se kujata in kljubujeta materi. Ko pride na

večer ded Petrček, ga zapeljeta v stran, in se mu hudujeta nad očetom, ki je hotel pometati mucke v pomine.

Ded Petrček, prosita, — reci mami, da prineseva mucke v najino sobico; re-e-ci! No, no... lepo! se jih iznebi ded. — Že dobro.

Ded Petrček ne prihaja po navadi sam. Spremlja ga tudi Neron, velik, črn pes, danske pasme, s povešenimi uhlji in gobcem, kakor palica trdim. Ta pes je molčec, mračen in polen čustva o osebnem dostojanstvu. Za otroke ne kaže niti najmanjšega zanimanja, in, mimo njih korakajoč, sune s svojim gobcem po njih, kakor po stolah. Otroka ga sovražita z vso dušo, no to pot praktično uvaževanje nadvladuje nju čustvo.

Veš kaj, Nina? pravi Ivanček in dela velike oči. — Namesto konja naj bo pa Neron oče! Konj je mrtev, a pomisli, ta je živ.

Cel večer čakata onega trenutka, ko pojde ata igrat vint (karte) in bo mogoče neopazno speljati Neron v kuhinjo... Glej, naposled, ata sede h kartam, mati se ukvarja s samovarom in ne vidi otrok... Napočil je srečen moment.

Pojdimo! šepče Ivanček sestri.

No ta čas vstopi Štefan in s smehom naznani:

Gospodinja, Neron je mucke požrl!

Nina in Ivanček obledita in trepetaje gledata Štefana.

Bog se smili... smeje se hlapec — Šla je h skrinji in jih je pohrustala.

Otroka pričakujeta, da se bodo vsi ljudje, kolikor jih je pri hiši, razburili in planili na hudobnega Neronu. A ljudje sede mirno na svojih mestih in se le čudijo apetitu velikega psa. Ata in mama se smejeta... Neron hodi okolo mize, mahlja z gobcem in se zadovoljno oblizuje.

Vznemirjena je le sama mačka. Izteguje svoj gobček, hodi po izbi, sumljivo pogleduje ljudi in žalostno mijavka.

Otroci, deset je že ura! Čas je spát! kriči mama.

Ivanček in Nina ležeta spat, plačeta in dolgo razmišljujeta o razžaljeni mački in o brezsrčnem, naglem in nekaznovanem Neronu.

Mencej.

Pismo mladeničem.

IV.

Mladenič mora biti svoje rodovine kinč, ne pa puhla repa! Slomšek.

K značajnosti moža poštenjaka spada poleg verskega prepričanja, o katerem smo zadnjič govorili, narodnostno prepričanje ali

društva drugih siojev. Po nekod so že dolgo časa namerjavane priprave v izvršitev take organizacije.

Predragi sorojaki! Objavite torej svoja mnenja o tej težnji v našem »Slov. Gosp.«, saj je čislano uredništvo tega lista blagovolilo naznaniti, da bo z veseljem sprejemalo razne izjave v svrhu naše organizacije. Načujem se, da nam bodo pri naši organizaciji tudi starejši in izkušeni domoljubi blagovolili odstranjevati razne ovire, katere nas čakajo in uglajevati pot k izvršenju te ustanovitve. Pristréno se poprosijo, da tudi oni v to svrhu v »Slov. Gospodarju« objavijo svoja mnenja.

Zatorej vas, predragi mladi sorojaki, pozivljem, organizirajte se! V skupnosti bo moč, katere mi še ne poznamo, — pred katero bo trepetal tudi sovražnik našega rodu! Pokažimo, da smo mi strelci, ki gremo naprej, naprej za vero, dom, cesarja! Bog z nami in sreča junaška! Mlinarjev.

Državni zbor.

Napad na dr. Šušteršiča.

To vam je bilo veselje v taboru vseh liberalcev, slovanskih in nemških, ko večina državnega zbora ni izrekla graje zavoljo psov, katere je zbleknil prusaški poslanec Stein nad dr. Šušteršičem! Ta slučaj je pokazal znovič, kako dosledno preganjajo nemški prusaki v državni zbornici vse, kar je krščanskega. Boleti pa mora srce vsacega rodoljuba, ko je pri tej priložnosti zapazil, da so se slovenski liberalci zvezali proti lastnim katoliškim sobratom ne le samo na Kranjskem z nasprotniki slovenskega naroda, temveč da se je ta zveza sklenila tudi v državnem zboru z največimi in očitnimi sovražniki krščanstva, slovenskega naroda in Avstrije. Pred celim svetom blatita slovenska liberalca dr. Tavčar in Plantan v družbi z Wolfom prvoboritelja za pravice Slovencev: dr. Šušteršiča. Čudno, da se njim je pridružil dr. Kramař, katerega so nemški liberalci še pred kratkim psovali, ker je dal kot predsednik državnega zbora iz zbornice pometati Schönererja in Wolfa. Se je li ta Čeh hotel prikupiti svojim dozdašnjim nasprotnikom? Ali naj ta zveza nekaterih čeških liberalcev z očitnimi nasprotniki krščanstva naznanja in pripravlja porazumljenje Čehov z Nemci za hrptom drugih Slovanov? A niso bili vsi Čehi nasprotniki dr. Šušteršiča: Mladoček dr. Dyk je zahteval, naj se Steinu izreče graja zaradi 3 psov, katere je vrgel dr. Šušteršiču v obraz, ker ga je imenoval: dr. Žindra — ničvredneža (šuft) in mu očital, da ima uma-

zane roke. In kaj je zakrivil dr. Šušteršič? Daroval je dvatisoč kron v ta namen, da so mogli dobivati udje gospodarske zveze umetni gnoj po tako nizki ceni, po kateri ga oddaja bogata kmetijska družba na Kranjskem. Stvar so pa liberalci zasuknili rekoč: s tem, da je daroval dr. Šušteršič gospodarski zvezi toliko denarja, je napravil nepošteno konkurenco liberalni kmetijski družbi ter je to zadnje hotel oškodovati. Trezni politiki, med njimi poprejšnji državni poslanec in vodja Mladočehov dr. Engel obsojajo počenjanje dr. Kramařa, da se je zvezal z najbolj srditimi sovražniki malega in povsodi tlačnega slovenskega naroda. Večina proti dr. Šušteršiču ni bila tako velika. Vsenemški zapisnikar Albrecht je štel poslance za dr. Šušteršiča in naštel jih je 103. Ti so namreč zahtevali obsodbo Steina. Toda za Steina jih je bilo 118. Manjkalo jih je toraj nad 200 poslancev, ki so se deloma nalašč odtegnili glasovanju, ali jih pa ni bilo v zbornici. Ko se je tudi župan dunajskega mesta dr. Lueger vzdignil za dr. Šušteršiča, je dr. Luegerja grdo opsoval znani Wolf. Ti odpadniki od katoliške cerkve in od Avstrije strahujejo vse, ki se njim drznejó ustavljati. Da je liberalcem zdaj greben zrasel visoko, je umevno. Naznanjajo pa, da bojo v prihodnje opsovali še druge poslance katoliške stranke. Vse počenjanje framasonov po Francozskem, na Španjskem, Portugalskem in v Avstriji dokazuje, da so se začetkoma novega stoletja združili v pogubo katoliškega imena. **Toliko bolj je treba, da se združijo tudi vsi tisti, katerim je res mar za obstanek krščanskega življenja.**

Obe postavi, o katerih je poročal v zadnji številki »Slov. Gospodar«, da se je o njih začela obravnava, sta se sprejeli; to je postava zastran polajšanja pristojbin in zastran ponarejanja surovega masla. Kmalu pridete pred gospodsko zbornico.

Izjava zastran nadvojvode Franc Ferdinanda.

Znano je, da soproga bodočega avstrijskega vladarja, Franc Ferdinanda, grofica Chotek, ni ravnopravna članom cesarske hiše, ravno zatega voljo ne, ker ni cesarske rodovine. Preden se je poročil nadvojvoda z grofico Chotek, je moral priseči, da se odpove za svojo ženo in za svoje otroke iz tega zakona pravici nasledništva pri vladarstvu; to je: če Franc Ferdinand umrje, ne more vladati njegova soproga ali njegovi otroci. To nadvojvodovo izjavo je uradno naznanilo ministerstvo poslaniški zbornici. Izvolil se je poseben odsek, ki je to stvar

pretresal in danes se je ta zadeva razpravljala tudi v zbornici. Odsek je nasvetoval, da se to vladno naznanilo o prisegi nadvojvode vzame s spoštovanjem in z zahvalo na znanje. Poročal je o tem poslanec Starzinsky, vseučilišni profesor in član polskega kluba. Govorili so k tej točki grof Palfy v imenu čeških veleposesnikov, ki je izjavil, da ta zadeva se tiče le hišnih postav cesarske rodovine in da se njegova stranka ne bo vdeleževala glasovanja, da pa želi božji blagoslov družini vzvišenega prestolonaslednika. Besedo je dobil potem hrvatski poslanec Bianchini, ki je trdil, da se je ravnalo nepostavno, ker se prisega nadvojvode ni objavila tudi v hrvatskem jeziku; hvalil pa je nadvojvodo radi njegove pogumnosti, da se je javno pokazal kot pokrovitelj katoliške stvari. Slednjič je imel besedo tudi poročevalec Starzinsky sam, ki je pa moral prestati strastne napade od strani nemških prusakov. Ko je namreč poročevalec pred svojim govorom držal vedno obe roki v žepu, so ga izzivali prusaki, naj potegne roki iz hlače. Mož pa tega ni razumel. Podal se je torej eden njegovih rojakov k njemu na govorniški oder ter mu zašepetal: »Potegni roki iz žepa.« Mož je to tudi storil; pa glasen smeh se je razlegal po zbornici. Ko je pa poročevalec branil nadvojvodo proti napadom nasprotnikov zavoljo tega, da je prevzel pokroviteljstvo nad katoliškim šolskim društvom; ko je trdil, da je Avstrija vendarle katoliška država; ko je dokazoval, da tisti, ki spodkopava katoliško vero, ruje tudi proti obstanku države; tu je nastal grozen krik in vik na levici; a desnica je glasno odobravalala njegove besede in burno ploskala njegovemu izvajanju. Seveda, take besede niso po volji liberalcem; toliko bolje pa so ugajale katoliško mislečim poslancem. Govoril je tudi ministerski predsednik ter razlagal obstoječe postave cesarske hiše in stare navade v tej zadevi. Čehi in Hrvati se niso vdeleževali glasovanja. Socijalni demokrati, Schönererjanci in nemški liberalci so obsedeli; večina pa je sprejela odborovo sporočilo. Posebno so se liberalci ustavljali besedam odseka, naj se ta vladna izjava vzame na znanje s hvaležnostjo in spoštovanjem. Večina zbornice je pa pritrdila tudi temu izrazu.

Politični ogled.

Delegacije se začnejo letos dne 20. maja in sicer na Dunaju.

Zjedinenje hrvatskih opozicijskih strank bo se morda le doseglo. Na

ljubezen do domovine. Človek je družabno bitje. On je rojen v družbi, v družbi živi in umrje. Zato je prirojeno človeku, da ljubi ta svoj krog, v katerem je zagledal luč sveta, da ljubi jezik, s katerim ga je učila mati spoznavati svet in Boga. Resnično, če je človeku kak spomin na zibelko njegovo mil in drag, mu mora biti gotovo ljubi materni jezik. Zato pravi Slomšek tako lepo: »Najčistejših čuvstev človeških in najlepših eno je naklonjenost do jezika maternega, čigar mili glasovi so spravili zemljana k zavesti. Spomin na zibel otroških dni, na ljubljeno domačijo nam je milo tolažilo na potu življenja našega in ljubezen do svojega naroda more in mora biti eden najdragocenejših biserov v čednostnem vencu vsakega moža.«

Kdor torej zatre v sebi to najčistejšo in najlepše čuvstvo, kdor zataji svoj materni jezik ter s tem takorekoč pljune v obraz svoji lastni materi, tak človek je surov, neznačajan. Tak človek se tudi pregreši zoper voljo Vsemogočnega, ki nam je dal različne jezike, jih posvetil na binkoštni praznik ter želi, da bi se mu v vseh jezikih pela spodobna hvala.

Škofa Slomškega slavi njegov naslednik dr. Mihael Napotnik tako-le: »Po mojih mislih ni dosedaj za ljubo našo domovino storil menda nikdo toliko, kakor njen prvi sin, po-

kojni knez in škof Anton Martin Slomšek.« — Slišite še torej merodajno sodbo vrlega Slomškega o slovenskem jeziku! »Kdor svoj materni slovenski jezik pozabi, malopridno svoj talent zakoplje; Bog bo enkrat terjal, in vsi zaničevavci svojega poštenega jezika bodo v vnanjo temo potisnjeni. Oj ljubi, lepi in pošteni materni slovenski jezik! s katerim sem prvič svojo preljubeznivo mamo in dobrega ateja klical; v katerem so me moja mati učili Boga spoznavati; v katerem sem prvokrat svojega Stvarnika častil; tebe hočem kakor najdražji spomin svojih rajnih staršev hvaležno spoštovati in ohraniti, za tvojo čast in lepoto po pameti kolikor premorem, skrbeti; v slovenskem jeziku do svoje poslednje ure Boga najrajši hvaliti; v slovenskem jeziku moje ljube brate in sestre, Slovence, najrajši učiti, in želim, kakor hvaležen sin moje ljube matere, da kakor je moja prva beseda slovenska bila, naj tudi moja poslednja slovenska bo! — Tudi vsak pošteni Slovenec ravno to želi; mislim, da želite ravno to tudi vi!«

Dragi prijatelji mladi, tako želi vsak pošten, značajan slovenski mladenič; mislim, da želite ravno to tudi vi. — Kdor ima glavo in srce na pravem mestu, mora priznati, da je različnost narodov in jezikov dar božji; torej pa mora po božjem in naravnem za-

konu spoštovati svoj materni jezik, mora ljubiti svojo domovino, skrbeti za njeno čast in slavo.

Pa še nekaj. Če drugi narodi ljubijo svoje puste, malo rodovitne kraje, ker je tam njih domovina, zakaj ne bi ljubili mi svoje krasne rajske domovine. Kako že pravi Vodnik?

„Slovenec, tvoja zemlja je zdrava,
Za pridne nje lega najprava, —
Glej, stvarnica vse ti ponudi,
Le jemat od nje ne zamudi.“

Bodimo torej na svoji lepi slovenski zemlji svoji gospodarji! Zato jo pa ljubimo, kakor jo je ljubil Slomšek, ki pripoveduje med drugim tudi to-le: »O srečni dom, kdo bi tebe ne poželeval, kdo bi tebe ne ljubil? — Ko sem se svoje dni kot mladi dijak po morju peljal, in sem bival kratko časa v goli, kameniti okolici, in se povrnil v svojo drago domačijo, zagledal zelene gaje, rodovito polje in vesele vinske gorice, od veselja sem se razjokal, in poljubil zemljo, na kateri je moja zibelka tekla.«

In te lepe kraje bi naj mi pustili tujcem ter postali njih hlapeci? — Slomšek si odgovarja na vprašanje, kaj pa hočejo nemškutarji slovenskemu rodu storiti, tako-le: »Druhal želijo v dušni temi pustiti, svojim izvoljenim pa nemško kulturo ali omiko usiliti, naj bi

Hrvatskem imajo namreč v saboru mažaroni večino, a narodne stranke so bile dosedaj razdeljene v tri strančice in vsled nesložnega nastopanja niso mogle ničesar doseči. Pred kratkim se je že slo za zjedinenje, a zaradi imena so se posvetovanja razbila. Sedaj se vršijo znova posvetovanja.

Na Ogerskem se stranke že resno pripravljajo na državnozbornske volitve, ki se bodo še letos vršile. Opozicijske stranke, boreče se za neodvisnost Ogerske, se bodo za prihodnje volitve bržkone združile, da tem lažje premagajo liberalno vladno stranko. Med Ugronovo in Košutovo stranko se v to svrhu že posvetujejo.

Ruski glas o vsenemškem rovanju v Avstriji. Ruske »Novosti« povdarjajo, da je izjava nadvojvode Frana Ferdinanda, s katero je obsodil protikatoliško in protiaustrijsko rovanje Vsenemcev, zato napravila v Rusiji tako globok utis, ker je bila naperjena proti rovanju nemških radikalcev, ki očitno propovedujejo združenje Avstrije z Nemčijo. V Nemčiji pa je ta dogodek zato napravil tako neugoden utis, ker vidijo v njej poskus Avstrije, da se oslobodi tesne zveze z Nemčijo. S tem sicer ni rečeno, da se zveza ne obnovi, ali razmere za obnovenje so bistveno drugačne, nego pa so bile leta 1879. V teh 22 letih se je mogla avstrijska vlada prepričati do dobrega, kako neosnovano je bilo, ko jo je Bismarck strašil z Rusijo. Javno menenje v Avstriji se namreč prepričava bolj in bolj, da, ako Avstriji preti kaka nevarnost, jej ne preti od strani Rusije, ampak poprej od strani Nemčije. Avstrijski Vsenemci in njihovi somišljeniki v Nemčiji propovedujejo vsaj brez strahu bližnji konec neodvisnosti Avstrije in združenje z Nemčijo. Na ljubo Avstriji treba — tako zaključuje ruski list — z veseljem pozdravljati vzbujenje samospoznavanja v tej državi.

Kronanje angleš. kralja Edvarda VII. se izvrši dne 20. julija. Pri teh svečanostih bo zastopal našega cesarja nadvojvoda Franc Ferdinand.

Zasedanje pruskih zbornic se je dne 3. maja zaključilo. Grof Bülow je oddal ob tej priliki izjavo, da se je vlada tekom razprav prepričala, da se kanalska predloga ne bo vzprejela, za to pa noče več dati prilike za nadaljno brezplodno razpravo. Ministri Miguel, Brefeld in Hamerstein so dali ostavko.

Vojska v Južni Afriki. Angleži so se obrnili do društva Afrikanderjev v Kapu, naj bi oni svetovali Burom, da odnehajo od vojne, opravili pa niso ničesar. Afrikanderji — t. j. Kapski Buri in isto holandsko plemo kakor Buri v Oranje in Transvaalu, so od-

ubogo ljudstvo za nas vodili; hočejo, naj bi Slovenci tiho djali, da bi jim lahko domače blago jemali in jih ponemčili. Tako so svoje dni sovražni Turčini kristjanom djali: »Ne boj se, ne boj se; brzo hoče bolje biti«, ter so jim glave porezali. Glave sicer nemškutarji Slovincem ne jemljejo, pa besedo materno, domačo nošo in slovensko narodnost. Slovenci nočemo nobene vojske, in prepira ne iščemo, ampak le svoje pravice, svojim sosedom rekoč: Kar ne želite, da bi vam drugi storili, ne želite storiti tudi vi nam.« Pustite Slovincem dve reči, ki ste nam dragi, kakor svetle oči: sveto katoliško vero in pa besedo materno.»

Torej pa značajni mladeniči: ljubimo svoj lepi in pošteni slovenski materni jezik, ljubimo svojo domovino, pa ne le v besedi, temveč v djanju in resnici, iz čiste ljubezni do Boga in pa do svojega roda! »Mladenič mora biti svoje domovine kinč, ne pa puhla repa.« Zdravi!

Smešničar.

Oče: Kako to, da imaš ti tako debelo glavo? Sin (dijak): Ljubi oče, to je čisto naravno; ko bi Vi že toliko študirali, Bog ve, kakšno bi že imeli.

govorili, da že svetujejo Burom v tem smislu, ako priznajo Angleži neodvisnost burskih republik Oranje in Transvaala in povrnejo Burom vso škodo in izgube. Angleži pa so tudi že na drugih krajih razglasili, da bi radi nehali z vojno. V zadnjem času so Buri zopet prepodili Angleže iz več postojank okoli Johannesburga. Nalezljive bolezni v angleški armadi se strašno množe. Vojaštvo je obupano, a tudi lord Kitchener je zgubil pogum. — Angleži so že sili južnoafriške vojske. Prihajajo poročila, da Angleži ne bodo več nadaljevali vojske in da čakajo samo vzprejemljivih predlogov, naj pridejo od katerekoli strani. Potem takoj končajo vojsko in dovolijo Burom čim največjo samostojnost. Najljubše bi jim bilo, ako bi se ustanovila v Južni Afriki zveza južnoafriških držav, katera bi se potem rahlo navezala na Anglijo.

Vojska na Kitajskem. Čujejo se glasovi, da utegne biti homatij na Kitajskem kmalu konec. V tem da je baje odločila zadnja bitka ob velikem zidu pri Paotingfu, kjer se je pokazalo, da se je kitajska vojska v zadnjem času tako izvrstno organizovala, da so bili hudo poraženi najbolj bahati vojaki Nemci, ki so morali teči pred Kitajci in pustiti na mestu veliko mrtvih in ranjenih. Nemški vojski je zadan s tem pred svetom jednako sramotilen pečat nezmožnosti, kakoršnega so pritisnili na čelo Angležem junaki Buri. Po tej iskušnji so se dogovorile oblasti, da vzamejo svoje čete domov, na Kitajskem pa da ostane le kakih 2000 mož za stražo. — Avstrijskih vojakov ostane v Peking 200 mož, v Tientsinu pa 300.

Dopisi.

Iz Celja. Dne 21. pr. m. vršil se je v gostilniških prostorih »Narodnega Doma« tretji letni občni zbor »Delavskega podpornega društva.«

V pozdravnem govoru izraža predsednik gsp. Ivan Rebek obžalovanje glede brezbriznosti za društvo večine članov. Razpravlja na kratko velevažen pomen društva za slovenskega delavca in poroča, da so v začetku društva nekateri udje v lastne namene izkoriščali ter po ne vrednem podporo jemali, proti čemur se je pa v minulem letu vpeljala natančnejša kontrola. Nekateri, katerim ni bilo na občnem blagoru društva ležeče, so vsled omenjene vpeljave že itak izstopili.

Dasi se je število rednih članov zaradi tega pomanjšalo, vendar je, kakor povzame memo, med letom pristopilo toliko novih udov, da se je presešla lanska številka, med tem ko z veseljem priznavamo, da se je število podpornih članov za tretjino pomnožilo. Po poročilu blagajnika se je tudi podporni zaklad v primeri z lanskim letom znatno zvišal.

Na novo izvolil in pri redni seji konstituoval se je sledeči odbor: gsp. Ivan Rebek, predsednik, preč. g. Ivan Krančič, podpredsednik; gg. Jos. Jagodič, tajnik, Al. Terček, blagajnik, Jos. Belak, Štefan Brežnik, Jos. Karnjovšek, Jos. Koren in Matevž Turk, odborniki; Martin Kolšek, Gregor Govedič, Anton Koderman in Miha Zabukovšek, odbor. namestniki, Vinko Žener, Fr. Teržan in A. Kmecl pa računski pregledniki. Odbor je izvolil sledeči gostilniški odsek: gg. Ivan Rebek, predsednik, Fran Jošt, Fr. Kmecl, Štefan Strašek in Vinko Žener, odsekovi člani.

G. predsednik spominja na velike zasluge g. dr. Dečka, kateri si je že z ustanovitvijo društva, kakor tudi pozneje do današnjega dneva za društvo stekel in velikega dobrotnika društva, prem. g. opata Fr. Ogradija, kateremu je delavski stan vedno pri srcu, in za katerega njegove dobrotne roke niso še nikoli bile zaprte. — Ponosni smemo biti na take člane in društva sveta dolžnost je, jih častiti in jim hvaležnost kazati; da se to zamore tudi vidno pokazati, priporoča g. predsednik, da današnji

občni zbor prej omenjena gospoda imenuje častnim članom.

Predlog g. predsednika se od navzočih radostno in jednoglasno sprejme, na kar podpredsednik preč. g. Krančič priporoča, da se tudi preč. gsp. dr. Kržišnik, dekan v Trnovem pri Il. Bistrici imenuje častnim članom, ker ima za društvo z neumornim delovanjem posebno ob ustanovitvi istega velike zasluge in ga bode to vsodbujalo, da še nadalje ostane v pomoč društva. Nasvet g. podpredsednika se sprejme.

Po kratkem razpravljanju slučajnosti zatvori g. predsednik občni zbor in naznanja, da se s 1. junijem preseli društvo v lepe prostore Čamernikove hiše in zagotavlja, da se bode gostilniški odsek trudil dobra vina preskrbeti, tako da ne bode potreba nikomur si druge gostilne iskati.

Apeluje na navzoče člane, da vsodbujajo manj zavedne in pridobavajo nove.

Na današnjem občnem zboru z obžalovanjem pogrešamo gospode iz naših boljših krogov in želeli bi bilo prav srčno, da bi se isti za nas malo bolj zanimali.

Slovenskemu delavcu ne preti nikjer večja nevarnost, kakor ravno v Celju, z jedne strani ga vabi socijalna demokracija, z druge mu nastavljajo narodni nasprotniki zanjke, potrebno je torej duševnega pouka in gmotne pomoči, da se nam ta stan, ki je steber vsem drugim, ne izgubi, paziti in braniti se mora, da mu nasprotniki ne izčrpajo najdražjega in najsvetejšega — narodno zavest in versko prepričanje.

Da se naše želje izpolnijo, v to pomoz Bog! —

Konečno mi je dolžnost še govor gsp. Jošta, kot tajnika novo ustanovljene zadruge »Lastni dom« omeniti, s katerim je navzočim pomen zadruge natančno pojasnil in narisal načrt, kako bode delavcu lahko mogoče priti do lastne hiše. —č.

Iz Žiž pri Konjicah. (Naše bralno društvo) je imelo dne 5. t. m. zborovanje, ki je bilo razmeroma zelo dobro obiskano. Vršilo se je v šoli. Predsednik društva kmet Grobelšek prijazno pozdravi vse navzoče ter takoj odda besedo gsp. prefektu Korošcu iz Maribora. Trojno nalogo imajo bralna društva, širiti ljudsko omiko, buditi narodno zavest in prirejati poštene, na srce in um blažilno učinkujoče zabave. Naša bralna društva še so gledala na to, da so se prirejale zabave, tudi za to se je še skrbelo, da se je po njih budila narodna zavednost, a le malo se je storilo za ljudsko izomiko. V tem oziru se mora zamujeno popraviti. Bralna društva naj bodo ognjišča, okoli katerih se naj zbirajo kmetje ter se izobrazujejo primerno za svoj stan. Govornik naznani, da se bo v dosego te svrhe letos vršil v Mariboru shod odposlancev bralnih društev za Spodnji Štajer, na katerem se bo podal odposlanec jasen načrt, kako naj delajo po bralnih društvih za strokovno izobrazbo našega kmeta. Če nočejo našemu kmetu dati kmetijskih šol, pa mu moramo na drug način pomoči do izomike. Pomagati mu hočemo, pomagati mu moramo!

Drugi govornik, mladenič Žebot iz Selnice ob Muri, je navduševal svoje tovariše, žičke mladeniče. Najlepša dika za vsakega mladeniča so globoka vernost, živa narodna zavest in vsestranska izobrazba v gospodarskih stvarih. Mladega govornika od nemške meje so poslušali z napeto pozornostjo. Tudi navzočim očetom se je bralo z obraza, da se veselijo takih lepih, poštenih nazorov med mladeniči. Nam pa je bilo to v potrdilo, da se naše zapričeto mladeniško gibanje pomika v pravi struji naprej in da bo našlo med spodnjestajerskim katoliškim ljudstvom prijazen odmev.

Kot tretji govornik je nastopil g. dr. Jerovšek ter se natančneje bavil z vprašanjem mladeniške organizacije. Bolj nego doslej se hočemo zanimati za naše slovenske mladeniče. Mladina potrebuje vzorov in vzore jim hočemo vcepljati v srca

ter jih jim gojiti. Vzorov polni mladeniči bodo postali vzorni možje, vzorni slovenski gospodarji. Če delamo za mladeniče, delamo za bodočnost našega ljudstva. Tesneji namen mladeniške organizacije pa je, jih izobraževati v potrebnih strokah in v pravem duhu. Ako bo naše kmetско ljudstvo ostalo npravno ter postalo še bolj prosvetljeno in izomikano, potem postane njegov tilnik nevpogljiv. Na trojni način se lahko izvrši mladeniška organizacija: ali že po obstoječih marijanskih mladeniških družbah, katerim je treba samo delokrog razširiti, ali po mladeniških klubih v bralnih društvih, ali pa tudi po posebnih mladeniških družbah. Z dobro urejeno organizacijo bo prišel nov duh, novo življenje med našo mladež.

Nato sta se g. nadučitelj Eberl in kmet Grobelšek v iskrenih besedah zahvalila govornikom za njihove govore in za njih trud. Gosp. Korošec izjavi, da so vsi trije govorniki z veseljem prihтели med vrle Žičane in bodo tudi v bodoče to radi storili, ako jih kdo pokliče. V prijateljskih razgovorih smo se potem razšli.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Na graškem vsučilišču se vrši dne 13. t. m. sub auspiciis imperatoris promocija c. kr. profesorja ljubljanskega učiteljišča g. Franca Ilesiča doktorjem filozofije. Čestitamo.

Katoliško avstrijsko učiteljstvo bo zborovalo letos ob binkoštih na Dunaju. — Liberalno-jungovska zveza pa ima glavno skupščino na Bledu tudi ob binkoštih.

Nesreča. Predstojnik v Grabonóšu, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici, g. Trstenjak, se je vozil dne 3. t. m. iz Gornje Radgone od nabora. Splašili so se mu konji, voz se je zvrnil v jarek ob cesti in g. predstojnik je bil pri priči mrtev. Mlad mož je bil vrl narodnjak! Blag mu spomin!

Krava se je splašila zadnji ponedeljek dne 6. maja v orešji ulici vsled bobnanja domobrancev, ki so se vračali z vaj v vojašnico. En vojak je hotel plaho kravo ustavit, a krava ga je vrgla z veliko silo ob tla ter ga močno poškodovala. Potem je prijel en policaj kravo za prednjo nogo ter tako zabranil večjo nesrečo. Trije možje so odgnali kravo na mestno sejmišče, kjer se ji je zopet pomirila vroča kri.

Na deželni gluhozemnici je oddati za prihodnje šolsko leto 19 štipendij za otroke, rojene na Štajerskem. V prošnji se prosi deželni odbor za štipendijo, a prošnja sama se naj naslovi na deželno gluhozemnico, Gradec, Eisengasse št. 21, A. Prošnje se naj vpošljejo do 15. t. m.

Na Skomrah je bil včeraj, dne 8. maja umeščen novoimenovani župnik č. g. Matija Vaupotič. Ob tej priliki se je slovesno odkril in blagoslovil spomenik znanemu pohorskemu pesniku Juriju Vodovniku. Spomenik je v zidan v cerkveni zid na solnčni strani.

Radgonsko davkarstvo, ki je za gornje-radgonske davkoplačevalce že itak predaleč v mestu, nameravajo sedaj preseliti še dalje proti ogerski zemlji. Gornjeradgonski okrajčani si želijo tem bolj lastne na državne stroške sezidane davkarnice v svojem okraju.

Poroka. Knjigovodja celjske posojilnice g. Jos. Smertnik se je poročil z gđ. Antono Hoge iz Ljubljane.

V Konjicah bo uradoval v politični ekspozituri c. kr. okrajni komisar g. dr. Adam Weiss pl. Schleussenburg v tem mesecu dne 20. 21. 22. 29. 30. in 31. Gospod Zoff se je vedno na dopustu.

Iz Mozirja nam pišejo: Pri nas je jako žalostno življenje. Vsa društva spijo. Letos je požarna bramba zaspala celo Florjanovo. In zakaj vse spi? Ni složnosti med nami. Niti dva se lepo ne pogledata, ako se na trgu srečata. Pri nas je jako žalostno življenje!

Iz Celja. C. i. kr. stotnik domačega pešpolka št. 87. g. Pero Mervoš, se je poročil z gospico Jelko Filipičevo, hčerko celjskega rodoljuba dr. Filipiča.

Sv. Trojica v Halozah. Gospod urednik! Že dolgo niste nobenega poročila dobili iz naših vinorodnih gor, kateri bi Vam pojasnil naše žalostno stanje. V občini sv. Trojica imamo v občinskem odboru 6 posilincev, katerim se mora župan lepo vklanati in storiti, kar oni žele. Zato pa se tako malo gleda na poboljšanje cest, od katerih so nekatere v zelo slabem stanju. Še vedno rabi nemški pečat; saj drugače ne more biti, ker je pri nas že tako skoro vse nemška lastnina. — Pri sv. Duhu je šola, katero vodi strasten privrženec Nemcev, kateri malo hoče o slovenščini vedeti, dasiravno je učitelj slovenske šole. Uraduje večinoma nemški, spričevala izročuje otrokom nemška. Mi mu svetujemo, naj se poda med svoje ljubljence Nemce ter tam naj svojo nemščino prodaja, ne pa tukaj med čisto slovenskim ljudstvom. Jako potrpežljivi smo mi Slovenci, da take ljudi med seboj trpimo. Slovenec pač trpin je bil in bo. Priljubljen pa je naš gospod pri ptujških nemških gospodih, ki mu pošiljajo precej komadov »Štajerca«, katerega gotovo on sam ne rabi. — V naši fari je umrl Blaž Svenšak 86 let star. N. v miru počiva!

Od Kapele pri Radencih. Kapelski fantje pa so zares korenjaki, to je pokazal letošnji vojaški nabor v Gor. Radgoni dne 3. in 4. maja. Potrjenih je bilo iz naše male župnije 18 mladeničev. To je porok, da naši fantje niso šleve, ampak sami pogumni mladeniči, katerih ni strah vojaške suknje. Dragi mladeniči, bodite tudi naprej pogumni in zvesti Bogu, domovini in cesarju! Vaše geslo bodi:

Hrast se trese, hrib se gane

Al' Slovenec vsigdar zvest ostane.

Od Sv. Ilja v Slov. gor. Dragi bralci »Sl. Gospodarja« mi menda ne bodo zamerili, da sem po naključju bral »Štajerca« št. 8., v katerem se miho prosi, da bi vsi njegovi naročniki poiskali naročnike »Sl. Gospodarja« ter jim dali brati »Štajerca«, da bodo potem spoznali, kako nesramno so oni od tega »capinskega« »Gospodarja« nalagani in zapeljani. No, kaj se nas tiče, tukaj ni treba iskati naročnikov »Slov. Gospodarja«, tukaj se nahajajo skoro v vsaki hiši. Pa ne misli si, da odpodiš s tem drage bralce »Slov. Gospodarja«, ako imenuješ ta prekornisti list »capinskega« »Gospodarja«. V našo župnijo zahaja nad 70 štev. »Slov. Gospodarja«, »Štajercu« pa se popeva mrtvaška pesem. Vidiš torej, da imamo večje zaupanje do »Gospodarja«, kateri tako mnogoštevilno zahaja k nam, in v katerem mi spoznamo, da dela za korist in napredek naš v verskem in narodnem oziru. Zatorej »Štajerc«! Tvoje pomilovanje do nas naročnikov »Slov. Gosp.« ostane brez upliva, mi ne maramo za tvoje pisave, v katerih najdemo le psovke in nauke, ki so trup in propad za naš narod. Mi gremo naprej v verskem in narodnem oziru, postanemo kremenitega značaja, ne pa veterinjaki in ostanemo kakor do sedaj zvesti naročniki »Slov. Gospodarja«. Naše geslo je: Vse za vero, dom, cesarja! Pristrčno pozdravljamo vse naročnike »Slov. G.«

Šentiljski mladeniči.

Iz sevniške okolice. Po naši okolici je raztrbil neki nemškutar o našem veleza-sluznem č. g. poslancu Žičkarju hudobno in neresnično novico, da je vpeljal (!) zdaj v državnem zboru postavlo, da bomo morali kmetje plačevati užitninski davek od vina in jabolčnika, kar se ga bo doma pridelalo. Samo Spodnji Štajer da bo plačal 22 milijonov tega davka. Cela stvar o Žičkarju in o užitninskem davku je izmišljena, neresnična in hudobna. — Naše »nemške« Sevničane jezi, da se poteguje g. Žičkar za slovenski poštni pečat. Bojijo se, da bi se po svetu zvedelo, da ni samo »Lichtenwald« ampak tudi Sevnica. Ni dolgo tega, kar se je gospod, v kojega poslopu je pošta, izrazil, da sevniška

pošta »war deutsch, und bleibt deutsch«. No, bomo videli! — Letos ne bomo dobili mnogo sadja, ker sadje malo cvete, razun češpelj in črešenj; trta je pa tudi do polovice ozebla po zimi. — Po sevniškem, kakor po brežiškem okraju, se klati neka nevarna tatinska druhalj. Na več krajih so že vlomili ter pobrali mesenino, žita in vina. Do zdaj jih še niso zasledili. Upamo da se bo orožnikom posrečilo jih zasačiti.

Vinogradniško društvo v Ptujju so si osnovali ptujski Nemci. V odboru ni nobenega kmeta. Zopet dokaz, kako gorijo ptujski Nemci za slovenskega kmeta. »Štajerc« pa se je tako daleč spozabil, da je posvetil temu gospodarskemu vinogradniškemu društvu celo uvodni članek, čeprav se ta list na vse pretege širokousti, da dela in skrbi le za kmeta.

Nova knjižica za mesec junij. Mesec junij, ki je posvečen presv. Srcu Jezusovemu, se približuje. Tiskarna sv. Cirila je izdala za častilce tega presv. Srca posebno knjižico pod naslovom: »Obljube presv. Srca Jezusovega«. Knjižica, ki ima 24 strani in je tako mala, da se more djati v vsaki molitvenik, je jako lepo okrašena. Na prvi strani ima prav lepo, fotografično sliko presv. Srca Jezusovega. Potem se prav kratko razlaga zgodovina in pomen pobožnosti do presv. Srca. Na to so lepo razložene obljuje, katere je dal naš Zveličar častilcem svojega Srca. Vsaki obljubi je dodana kratka opomba, ki kaže znamenitost Zveličarjevih obljub posebno za naše resne, žalostne čase. V drugem delu so potem razne primerne molitve v čast presv. Srcu kakor kratka devetdnevica, litanije in razne zadostilne prošnje in molitve. Molitvice so silno mile in lepe ter se posebno nanašajo na današnje razmere. Gotovo se bodo vsakomur prikupile. Mi priporočamo najtopleje vsem gorečim častilcem presv. Srca Jezusovega to prekrasno knjižico. Posebno dušni pastirji in kateheti naj ne pozabijo na njo ter jo naj povsod priporočajo in razširjajo, Srce Jezusovo jim bode vse to gotovo obilno povrnilo. Dobiva se knjižica v Cirilovi tiskarni. Posamezni komad stane 10 h ali 5 kr., s poštino vred pa 14 h ali 7 kr. Kdor si naroči 100 komadov skupaj, jih dobi pa za 8 K ali 4 glđ. in sicer s poštino vred. Mali zneski se naj pošiljajo v znamkah.

Smrtna kosa. Umrl je v Pavlovcih pri Ormoži dne 1. t. m. bivši župan, hišni posestnik, mlinar itd. g. Franc Magdič. Pokojni je bil rojen v Strožji vasi pri Ljutomeru, sorodnik Stanka Vraza roditeljev. Bil je uzor rodoljuba, član raznih zastopov in narodnih društev, ki se je živahno zanimal za naše narodne borbe in se vdeleževal rad veselje in slavnosti. V občevanju je bil nenavadno ljubezniv in šaljiv. Vsak poštenjak ga je spoštoval in vsakomur se je prikupil na prvi hip. Zapustil je žalujočo vdovo, ki je enako vrla rodoljubkinja. Blag spomin vrlemu rodoljubi!

Iz Ribnice na Pohorju. Polovica obširne ribniške župnije se bo 20. majnika vzdignila ter pod vodstvom svojih duhovnikov in cerkvenih ključarjev s posebnim romarskim vlakom k Mariji Materi milosti v Maribor hitela. Marijini častilci scsednih far so k udeležbi vabljeni. Posebni vlak bo stal pripravljen v Vuhredu ob pol šestih zjutraj, pojde v Ribnico-Brezno četrta na sedem, v Maribor okoli osmih. Romarji se na južnem kolodvoru uvrstijo v procesijo in gredo moleč sv. rožni venec v prekrasno novo Marijno cerkev; tam slovesna sv. maša, med katero skupno sv. obhajilo, zatem bo sloveči pridigar č. g. dr. Medved imel romarsko pridigo, slednjič bo še več sv. maš za romarje. Romarske karte po znižani ceni se dobe pri romarskem odboru v Ribnici; iz Vuhreda, Marenberg v Maribor in nazaj stane 89 1/2 krajcarjev, iz Ribnice-Brezno v Maribor in nazaj stane 72 krajcarjev. Dne 20. majnika popoldne ob dveh so v Marijini romarski cerkvi pete litanije zatem blagoslov, procesija

h kolodvoru in romanje s posebnim vlakom na dom.

Usposobljenostni izpit za ljudske šole na mariborskem učiteljskem delu te dni 10 gospodov oziroma gospic. Med njimi so Slovenci oziroma Slovenke: gg. Korbar Franc, Kosi Miroslav, Kosi Josip, Peitler Josip, gospice Fizolič Gabriela, Sternad Angela in Wutt Anica.

Porotno zasedanje v Mariboru. Za drugo letošnje porotno zasedanje pri mariborskem okrožnem sodišču je določen za predsednika dvorni svetnik in sodni predsednik Rob. Greistorfer; njegovi namestniki pa bodo dež. sodni svetniki dr. Al. Fohn, dr. Ig. Pevetz in Ant. Morocutti.

V Lučah na nemško-slovenski meji je izvoljen županom trd Nemeč gostilničar Mihael Lešnik.

Kmečka zveza za nemške trgovce. V Ptuj se je osnovala na prigovarjanje nemških trgovcev takozvana »slovenska kmečka« zveza, katera bo pa samo v toliko slovenska in v toliko kmečka, da bo delala med slovenskimi kmeti za nemške trgovce. Stebri novega društva so priznani prijatelji nemških trgovcev kakor Zdravec iz Loperšice, Bračko iz Orehovec, Johan Visenjak iz Sloma in Ludvik Kresnik iz Črešnjevca. Za katoliškega in narodno zavednega slovenskega kmeta ne bo mesta v takem društvu.

Sestanek hrvatskih in slovenskih abiturientov se bo letos vršil na Reki.

Duhovniške spremembe. Č. g. dr. Josip Hohnjec pride kot nemški pridigar v Celje. Prestavljeni so č. gg. kapelani Andrej Keček iz Kostivnice v Št. Rupert v Slov. goricah, Anton Kocbek iz Št. Ruperta v Slov. goricah v Št. Peter pri Mariboru, Matjaš Zemljč, dosedaj v pokoju, k Sv. Križu tik Slatine. — Č. g. Valentin Selič, župnik v Kostivnici je stopil v pokoj. Provizorjem v Kostivnici je imenovan č. g. Franc Višnar, doslej kapelan pri Sv. Križu tik Slatine.

Občina Št. Jurski dol imenovala je gosp. župnika Antona Šijanca za njegovo 20-letno delovanje za blagor in srečo tukajšnjega prebivalstva častnim občanom.

Sv. Barbara v Slov. goricah. Marsikaj žalostnega in veselega bi vam lahko poročal, pa o žalostnih novicah — detomor je gotovo nekaj žalostnega — je bolje, da molčim; povem vam nekaj prav veselega. Zadnja nedelja, 5. t. m. je bila temu priča. Preč. g. dekan šentlenartski Josip Jurčič so nam blagoslovili ob cesti krasno izdelan križ, v cerkvi pa dva nova oltarja. Križ ob cesti in oltar sv. Blaža so naši farni cerkvi darovali upokojeni č. g. župnik Bl. Trunk, oltar, ki predstavlja Kalvarijo, pa je dar blagega moža sosedne šenpeterske fare Fr. Frasa. Vsi farani — to je čez 1800 grl — vama kliče: Bog povrni tisočkrat. Neka dobrotnica, ki bi ne bila rada javno imenovana, pa je precej veliko svoto darovala, da se bo takoj tudi veliki oltar popravil, nekaj pa bodo še dobri farani dodali. Cerkev Sv. Barbare stoji na najlepšem hribu južnih slov. goric, krasen razgled; če bo še cerkev lepši kinč dobila posebno z novim zvonikom, bo ponos celih slovenskih goric. Opomnim naj še, da je križ ob cesti (blizu Šabedrove dobre gostilne) popolnoma sam izdelal g. Perko od sv. Trojice, oltarje pa gosp. Zoratti v Mariboru. Obojno, posebno pa križ — delo domačega izvrstnega mojstra — je prav okusno in lično narejeno.

Posestva Sabathija pri Sv. Ozbaltu so se nepričakovano dobro prodala. Posestvo na domu gorenje Schlauerjevo je kupil domačin lesni trgovec gosp. Ed. Tertinek za 10350 gld., posestvo spodnje Schlauerjevo brat g. Franc Tertinek za 4925 gld., posestvo Kočnikovo v Vurmatu trgovec iz Št. Janža pri Spod. Dravogradu gos. Jakob Pernet za 13500 gld. in slednjič gosp. Egidij Krajnc iz Puščeave, sosesestnik rajnega Sabathija plačal je svojo polovico na posestvu Haričanovem svoto 3020 gld. Na ta način plačali se bodo vsi dolgovni in še ostane precejšna svota za staro mater in druge sorodnike.

Neprevidnost. Pri otvoritvi novega kegljišča v Majšpergu se je streljalo tudi z možnarji. Pri tem je bila 9 letna Ana Lozinšek tako v pljuča s papirčkom iz možnarja ranjena, da je kmalu nato umrla.

Velikodušno darilo. Za zidanje tako potrebne nove farne cerkve v Majšpergu so tukajšnji rojak, veleč. g. Štefan Turkuš, župnik v Sromljah, blagovoljno darovali 200 K. Za velikodušno darilo tisočeri »Bog plati!« — Cerkevno predstojništvo.

Društvene zadeve.

Glavna skupščina Ciril-Methodove družbe. Da se skupščinarji Ciril-Methodove družbe dne 8. avg. v Mariboru lepo in pristrčno sprejmejo, sestavil se je v Mariboru ožji pripravljalni odbor, ki se bo po potrebi povečal. Spodnještajerske rodoljube opozarjamo, da že zdaj skrbijo, da bodo imeli dne 8. avg. prost čas.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali č. gg. kapelani, ki so delali zadnjič župnijski izpit, 29 K. Hvala!

Zborovanje na Ponikvi. Kakor čujemo, namerava kat. pol. izobraževalno društvo zborovati prihodnje nedelje dne 19. maja na Ponikvi. Vse natančneje še se naznani.

Kmečko bralno društvo v Jarenini priredi v nedeljo dne 19. maja ob 4. uri popoldne v gostilni gospe Ane Ornik glediščno predstavo. Igrale bodo dekleta Marijine družbe prelepo igro »Lurska pastarica«. Vstopnina za ude 20 vin., sedeži 40 vin. K obilni udeležbi vabi vse ude, posebno mladino in vse prijatelje društveni odbor.

Posojilnica v Celju nam je poslala poročilo in računski sklep za 20. upravno leto, iz katerega je razvidno, da je imela 8,094.673.51 K prometa, stanje vplačanih deležev znaša 87.506 K, vlog 4.365.816.69 K na 2681 knjižicah, posojil pa 3.031.513.10 K 3641 zadrušnikom. Čistega dobička izkazuje nje bilanca 18.328.48 K, katerega se je 10.277.96 K razdelilo za nagrade in v dobrodelne nsmene, ostalo pa pridejalo rezervnemu zakladu, ki znaša sedaj 274.449.41 K.

Iz Dramelj nam pišejo in mi objavljamo: Slavno uredništvo! Uljudno se javi, da bode dne 12./5. 1901, ob 3. uri popoldan, v gostilni g. Franca Svetelška pripravljalni shod za ustanovitev bralnega društva v Dramljah, pri Št. Juriju ob južni železnici. Najuljudnejše vabi k obilni udeležbi odbor.

Hranilnica in posojilnica v Jarenini je štela koncem leta 1900 70 udov; prometa je imela v II. upravnem letu 32.155 kron 33 vin., hranilne vloge znašajo 16.842 kron 92 vin. od 62 vložnikov, 57 dolžnikov dolguje 15.298 kron. Čisti dobiček znaša za l. 1900 164 K 32 h, rezervni zaklad pa 316 K 23 h. Sklenilo se je, da se bodo odslej vloge obrestovale po 4% mesto po 4 $\frac{1}{2}$ %, da se tem prej poveča rezervni zaklad. Ko ta nastane do gotove višine, bomo znižali tudi posojilno obrestno mero od 5 $\frac{1}{2}$ % na 5%. Z napredkom našega denarnega zavoda smo popolnoma zadovoljni. Svoj dvojni namen lepo izpolnjuje: nudi v potrebi pomoč in daje lepo priliko našim ljudem za varčevanje. Ob priliki obnega zbora se je vsem zborovalcem polagalo na srce, naj pri svojih otrocih, pri svojih poslih in podložnikih pospešujejo varčnost, ki še je marsikje vse premalo udomačena. Stariši naj otrokom naredo veselje s tem, da jim vložijo male zneske v hranilnico, gospodarji pa naj preostali del plače poslov redno vlagajo v hranilnico. Kadar ima mlad človek hranilno knjižico v rokah, dobi veselje do hranjenja, kar je prepotrebno za mladino. Bog daj našemu denarnemu zavodu čvrsto napredovati tudi v tekočem letu!

Razstava cerkvene obleke. Družba vednega češčenja za Lavantinsko škofijo priredi prihodnje nedeljo, dne 12. maja t. l. po pozni božji službi, ob 11. uri predpoldnem v tukajšnji bogoslovnici (stara gimnazija) razstavo cerkvene obleke, katero bodo premi-

lostljivi in prevzvišeni gospod knez in skof Mihael slovesno odprli, in zamore naslednje štiri dni si jo vsakdo prosto ogledati.

Družbino predstojništvo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda se je ustanovila za gornjeradgonski okraj. Ustanovni shod je bil pri Kapeli v narodni Divjakovi gostilni. Sklicatelj shoda je bil g. jurist Kolar. Razložil je pravila ter navduševal k pristopu. Predsednikom je bil izvoljen g. dr. Leon Kreft, zdravnik v Gornji Radgoni. Podružnica že šteje 5 ustanovnikov in 42 rednih udov. Blagajnik je gostilničar g. Slanc iz Št. Jurija ob Ščavnici, podblagajniki za Kapelo mladenič Divjak, za Sv. Jurij trgovca g. Farkaš, za Sv. Peter slikar g. Horvat, za Negovo veleposestnik g. Trstenjak, zapisničarica je učiteljica gospica T. Petovar. Na dan ustanovitve se je nabralo 96 K. K podružnici je pristopila tudi rodbina Voglerjeva, posestnica znane petanjske slatine. Mladi podružnici procvit!

Bralno društvo v Žičah. Zborovalce v Žičah zadnje nedelje so pozdravili šentiljski (obmejni) mladeniči s posebnim, pristrčno pisanim pismom. Pozdravi vrlih mladeničev so se sprejeli z navdušenjem.

Kmetijska zadruga v Makolah ima v nedeljo dne 12. t. m. po popoldanski službi božji glavno skupščino. O zadrušništvu bo govoril g. prefekt Korošec iz Maribora.

Posojilnice Šoštanj redni občni zbor sklican na dne 5. t. m. ni bil sklepčen. Drugo zborovanje skliče se tedaj na torek dne 14. t. m. 3. uro popoldan z prejšnjim dnevnim redom.

Ravnateljstvo.

Ljutomer. Tukajšnja kmetijska podružnica bode zborovala v nedeljo, dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne v šoli realki na glavnem trgu. Pri tem zborovanju se bodo podelila darila, določena zaslužnim kmetijskim poslom, ki so dolgo let služili pri enem in istem gospodarju; k temu se vpludno vabijo vsi gospodarji in prijatelji kmetijstva.

Odbor.

Pri Sv. Juriju ob Taboru se bo zopet predstavljala »Lurska pastarica«, igra s petjem v petih dejanjih, dne 16. maja popoldne o polu štirih t. j. na vnebohod Gospodov in potem prihodnje nedelje dne 19. maja istotako o poluštirih popoldne. Vstopnina: stojišče 15 kr. sedež 30 kr.

Kmetijska zadruga v Vitanji bo imela svoj prvi občni zbor dne 22. maja ob 4. uri popoldne v posojilnični pisarni. Dnevni red: poročilo načelstva, predložitev letnega računa, volitev izžrebanih članov načelstva, volitev članov nadzorništva, razni predlogi.

Načelstvo.

Cerkvene zadeve.

Leon kardinal Skrbensky.

Pusti svet opravke svoje;
„Sursum corda“ v domu poje
Mož pobožen, rajski svat.
Vse obrne v božjo slavo
Mitra kinča sveto glavo
Papež piše: „Ljubi brat“!
Koseski.

Vzneseno veselje je polnilo pretekle dni vneta srca vseh dobrih katoličanov češkega kraljestva. Prekrasna katedrala sv. Vida v staroslavni, zlati Pragi je zopet videla sijajne svečanosti, kakoršne se v njej le redkokedaj vršijo. Obhajal je namreč 56. naslednik sv. Vojteha svoje imenovanje kardinalom sveterimske cerkve, ko mu je nekaj dni prej presvitli cesar Fran Josip I. v kraljevem gradu v Budapešti podal škrlatni biret, znamenje najvišje časti, katero more razven papeža doseči katoliški duhovnik.

Cerkveni knez, ki je to vlepomenljivo, visoko čast dosegel, je Leon Skrbensky. Rojen je bil 12. junija l. 1863. v gradu Hansdorf poleg Olomuca. Njegov oče, baron Skrbensky, spada med prve in najodličnejše plemenitaše na Moravskem. Ko je Leon na gradu svojega očeta dovršil ljudsko šolo, je šel v benediktinski samostan Melk v latinske

šole. Po dokončani gimnaziji je postal enoleten prostovoljec pri dragoncih ter si je po vrlo dopolnjeni enoletni vojaški službi pridobil častniško sabljo. Ker ga pa vojaška služba ni veselila, je hotel vslišati prošnje svojih pobožnih starišev, spolniti tudi svojo lastno željo — stopil je v Olomucu v bogoslovje l. 1885. Dne 7. julija 1889 bil je v mašnika posvečen. Za tem je bil eno leto kapelan v olomuški okolici. Leta 1890 bil je sprejet v znani zavod Dell' Anima v Rimu, kamor je koncem oktobra dospel. V Rimu je želó marljivo študiral cerkveno pravo ter je bil l. 1892. promoviran doktorjem cerkvenega prava. Vrnivši se v svojo domovino, postal je baron dr. Skrbensky župnik v Melču, jako obljudeni in težavni župniji v Šleziji. L. 1895. je postal prošt v Kromerizu, potem čez 2 leti kanonik v Olomucu, a l. 1900 bil je po smrti plemenitega nadškofa Schönborna imenovan nadškofom v Pragi. Dne 6. prosinca bil je škofom posvečen, 14. istega meseca pa slovesno umeščen, introniziran, v bliščeči praški prestolnici. Komaj pa je minulo leto dni, dospel je do toli visoke časti — kardinala svete rimske cerkve!

Neprimerno hitro je napredoval baron dr. Leo Skrbensky v vedno višjih in odličnejših cerkvenih službah. Njegovo visoko plemstvo, njegova nenavadna izobrazba v cerkvenih vedah in njegove prelepe osebne lastnosti so ga vrlo vsposobile za tako nenavadno napredovanje.

Že njegova zunanost je silno prikupljiva. Postave je velike, lepe vitke rasti, obnašanja najiminenitnejšega, vprav plemenitajškega. S svojo prijaznostjo očara vsakogar, bodisi knez ali ubogi prostak. Srca je vsmiljenega, v Rimu je kot ud Vincencijevega društva ubožcem žrtvoval velike svote ter jih vsaki teden po večkrat obiskoval. Kot župnik v Melču je z neumorno marljivostjo deloval v prid ubogih premogarjev in tovarniških delavcev v svoji župniji. Pred vsem ga pa odlikuje ganljiva, uzorna pobožnost. Dijaki gregorijanskega vseučilišča v Rimu so z neomenjenim spoštovanjem zrlji na svojega tako čednostnega tovariša!

In sedaj ga že diči dražestni škrlat! Daj mili Bog, da bi ga sijajno dičil, mnoga, mnoga

leta! Bog naj milostljivo blagoslovi njegovo višjepastirsko delovanje, njemu v neminljivo slavo, njegovim vernikom pa v preobilni časni in večni blagor!

Bratski nam narod češki zré v njem slavnega svojega sina, ki je dospel v uzoriti zbor najvišjih cerkvenih dostojanstvenikov. Mi Slovenci se s svojimi brati veselimo, ter ž njimi kličemo, da se razlega od šumeče Vltave in Labe tje doli do bistre Save in Soče iz globočin vdanih sre odmevajoč klic: Slava, tisočera slava Njegovi eminenci kardinalu Skrbenskemu!

Gospodarske stvari.

Fino surovo maslo.

Najfinejše surovo maslo (puter) se dobi sedaj pri mlekarjih zadrugah, katerih nahajamo že precej po naši deželi. Nekatere take zadruge izdelujejo leto in dan surovo maslo in ga pošiljajo v vnanje kraje kakor v Trst, Reko, Dunaj itd., pa tudi že sem in tja v manjše domače kraje. Potrebno je, da tudi mi podpiramo delovanje teh zadrug in da kupujemo od njih izdelke, ako jih redno in v večji meri potrebujemo. Lahko smo si v svesti, da dobimo od domačih zadrug pristno, naravno surovo maslo, ki je izredno finega okusa, dočim se prav lahko vrežemo, če ga kupujemo od vnanjih in tujih nam prodajalcev; kajti dandanes se spravlja v kupčijo tudi veliko ponarejenega ali umetnega surovega masla, ki je znano z imenom »margarinovo« maslo in ki ni nič družega, kakor umetnim potom očiščen in na poseben način pripravljen loj.

Z napravljanjem surovega masla se pečajo zlasti v poletnem času, ko je zaradi zelene krme več mleka, tudi naše gospodinje, in ga prodajajo ob tržnih dnevih in ob petkih po naših mestih in trgih. To surovo maslo, ki se prodaja običajno v podobi malih stručic po 5 kr., je pa različne kakovosti ali vrednosti. Nekatere gospodinje znajo pripraviti zelo okusno in fino surovo maslo, tako da ga zmeraj izlahka prodajo. Mnogo je pa tudi takih gospodinj, ki ne umejo napraviti

okusnega surovega masla. Tako neokusno surovo maslo ni dobro za jed, ne za zabelo, ne za močnata jedila, niti za napravo masla t. j. kuhanega masla.

Brez dvoma bi se po naših mestih in trgih, kjer je dosti gospode, prodalo še več surovega masla, ako bi se na izdelovanje istega obračalo nekoliko več skrbi in pazljivosti, kajti vzroki slabemu in neokusnemu surovemu maslu se dajo izlahka opraviti.

Uzroki so pa ti le:

1. Nesnaga; pri vsem ravnanju z mlekom, smetano in surovim maslom je treba največje snage in čistote. Na snago je paziti že pri molži in potem ves čas, dokler ni surovo maslo oddano. Golide t. j. kabeljce ali žehtarji in latvice morajo biti skrbno očiščene. Tudi prostori, v katere postavljamo mleko, morajo biti snažni, čisti in zračni. Ako spravljamo mleko v omare, naj se te omare večkrat umijejo in naj se postavijo v poletnem času v zračne in hladne prostore. Shramba za mleko mora biti po leti sploh kolikor mogoče hladna. Ko se mleko posname, naj se spravi smetana v čiste posode in naj se pred ko mogoče porabi za pinjenje.

(Dalje prihodnjič.)

Loterijske številke.

Line	4. maja 1901.	58. 46. 65. 90. 76
Trst	» » »	30. 43. 26. 90. 27

Hennebergova svila, pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v moji tovarni, za bluze in cele obleke, črna, bela in barvana meter za 65 kr. do 14 gld. 65 kr. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorce obratno. Pisemska poštnina v Švico je poldvojena.

G. Henneberg, tovarna za svilo (c. kr. dvorni zalagatelj,) **Zürich**, 37 17—4

Novo zdravilo zoper trganje po udih. Svetovno znani urednik časopisa »Kneipp Blätter« gospod I. Okic v Wöris-hofnu na Bavarskem je iznašel izvrstno zdravilo zoper trganje po udih, revmatizem in bolečine v kolku. Mnogo spričeval in pohvalnih pisem, katera nam je poslal, jamčijo za izbornost tega zdravilv. Vsak, ki se kot ubožen izkaze, dobi to zdravilo zastonj.

Trgovina

274 3—1

ki obstoji že čez 40 let, tik cerkve, se da z blagom ali pa brez blaga v najem. Naslov pove upravništvo.

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, sosedom, narodnjakom, prijateljem in znancem, kateri so mene in rajnega ljubljenege mi soproga, gospoda

FRANCA MAGDIČA,

mlinarja, posestnika itd.,

v dolgi in mučni bolezni tolažili in obiskovali ter od blizu in daleč prihiteli, da ga opremijo k večnemu počitku, bodi najprisrčnejša hvala.

Posebno pa se zahvaljujem č. g. domačim duhovnikom, kakor č. g. župnemu opravitelju od Velike Nedelje, slavnemu gasilnemu društvu ormoške okolice z godbo, vsem zastopom in korporacijam, darovalcem prekrasnih vencev oziroma vsot dobrodelnim namenom.

V Pavlovcih pri Ormoži, 5. maja 1901.

278 1—1

Jera Magdič roj. Podplatnik.

Na košček sladkorja se vzame 40 do 50 kapljic

A. Thierryjevega balzama, ki na znotraj čisteče upliva, in ki se ne rabi samo za znotranje, ampak tudi za zunanje bolečine, kjer vsak prisad prepreči. Pristen samo z v vseh državah registrirano zeleno nunsko varstveno znamko in klobučkovim zatvorom z vtisnjeno tvrdko: „Allein echt“. Posamezne steklenice se dobe v vseh lekarnah po 30 ali 60 v. S pošto frankirano 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K. Steklenice za poskus s prospektom in imenikom prodajalnic vseh dežel sveta se razpošiljajo proti nakaznici 1 K 20 vin. Naslov je: „A. Thierryja lekarna „k angelju varuhu“ v Pregradi pri Rogatki Slatini. — Varovati se je pred ponarejanjem in naj se pazi na v vseh državah registrirano zeleno nunsko varstveno znamko. Brezštevilka izpričeval je na ogled in vsak dan prihajajo nova k izdelovalatelju. 16 17 25—18

Ivan Cesar,

podobar, pozlatar in izdelovatelj oltarjev, v Mozirju na Štajerskem,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu svojo

veliko zalogo izdelanih podob,

na primer: Marije, Kristusa itd. razne velikosti.

Cene jako nizke.

Prezvamem v prenovljenje stara cerkvena v mojestroko spadajoča dela. Obrisi za nova dela, oltarje, prižnice itd. brezplačno. 208 6—3

KAROL MAKOVEC

pleskarski in slikarski mojster
Celje Gledališke ul. 5. Celje

se priporoča p. n. občinstvu in prečastiti duhovščini za izvrševanje vsakovrstnih slikarskih in pleskarskih del, kakor: vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črkoslikarska dela na steklo, les itd.; vsa stavbena in pohišvena pleskarska dela ter imitacije vsakovrstnega lesa.

Ceniki in proračuni
na zahtevanje brezplačno!

Brez konkurence!

Trgovina
oljnatih, suhih ter
raznih drugih barv
firnežev in lakov
Zaloga

vseh pleskarskih in
slikarskih potrebščin.

Postrežba točna
in solidna.

203 Cene 13-5

jako nizke!

G. fu A. Frizzera Trento Južno
Tirolsko

veletržec z vinom in posestnik vinogradov

Da našim kupcem ugodno postrežemo razpošiljamo tudi
sodčke z 50 litri in naprej.

Vzorci so vedno na razpolago. 203 15-5

Chief-Office: 48 Brixton-Road London, SW.

A. Thierry-jevo pravo centifolijo mazilo

Je najboljšo vlačno mazilo, ima po dobrem osnaženju bolečino olajšujoč učinek in hitro zdravi, odpravi z omehtanjem vsakovrstna vrinjena telesa. — Je za hribolazce, kolesarje in jahače neobhodno potrebno.

☉ ☉ ☉ Dobiti je v vseh lekarnah. ☉ ☉ ☉

S pošto frankirano 2 lončka 3 K 50 v, 1 lonček za poskus proti nakaznici 1 K 80 v razpošilja s prospektom in z imenikom prodajalnic za vse dežele sveta **lekarničar A. Thierry-jeva tovarna v Pregradi pri Rogočki Slatini.** — Sviri se pred ponarejanjem in se opozarja na zgoraj zaznamovano, na vsakem lončku vžgano znamko. 15 25-17

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še pouk za sveto birmo in 116 svetih pesmi: velja v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1.40, v usnje vezan z zlatim obrezkom K 1.70, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1.90.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 12v, 10 kom. K 1.10, in 100 kom. K 9.—

V a b i l o

na

redni občni zbor

Posojilnice v Pišecah,

registrirane zadrge z neomejeno zavezo,
ki se vrši

v nedeljo, dne 12. maja 1901 ob 8. uri predpoldne

v uradni pisarni. 269 1-1

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o letnem računu in porabi čistega dobička.
2. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
3. Razni predlogi.

Ako bo ob 8. uri premalo udov pričujočih, začne se zborovanje ob 9. uri brez ozira na število članov.

Načelstvo.

Poskusite kupiti

233 3-3 pri

Adolf Wessiak-u
v Dravski ulici

platno, perilo za
gospode, gospe
in otroke, potem
predpasnike
vsake kakovosti

in velikosti, kravate, steznike (Mieder) etc.

Velika zaloga! • Nizke cene!

Oznanilo.

Občine, okrajni zastopi in kmetijske podružnice na Štajerskem dobivajo lahko smodnik za streljanje proti toči za znižano ceno 76 v za kilogram od štajerskega deželne odbora in sicer:

a) v zabojih po 25 kg,

b) v sodih (znotraj vreča) po 112 kg.

Naročila se naj pošljejo štajerskemu deželnemu odboru pravočasno, t. j. če mogoče 2 ali 3 tedne predno se smodnik rabi, da se zabranijo slučajne zamude pri pošiljanju, ker vlaki za prevažanje smodnika ne vozijo vsak dan.

Pri naročevanju naj se natanko naznani železniška postaja, do katere se naj smodnik pošlje.

Smodnik razpošilja e. in kr. topničarska upravna (k. u. k. Artillerie Zeugdepot) iz smodniškega skladišča v Kalsdorfu.

Cena smodniku je proračunjena s vkladanjem vred, potem z voznino od smodniškega skladišča Kalsdorf do železniške postaje Kalsdorf za zaboj po 25 kg na 20 K 44 v in za sode po 112 kg na 91 K 2 v.

Označena naročnina se naj pošlje z naročilom vred deželnemu odboru.

Nepokvarjeni sodi in vreče se vzamejo franco postaja Kalsdorf proti 15% pristojbini za obrabo nazaj.

Posebno pa se opozarja, da se smodnik, ki je kupljen za streljanje proti toči po znižani ceni, ne sme rabiti v nikak drug namen.

Gradec, dne 20. aprila 1901.

Za deželni odbor štajerski:

Ed. graf Attems.

260 1-1

Razpisuje se do 20. maja t. l. občinska

zdravniška služba

v Sv. Petru pod Sv. Gorami z letno plačo 1500 K. Prošnjiki morajo biti avstrijski državljani in enega slovanskih jezikov zmožni.

Občinski urad

v Sv. Petru pod Sv. Gorami,

dne 24. aprila 1901.

250 3-2

Ferdo Kunej,
župan.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za 4.80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Goliš** p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Naznanjam, da sem svojo

261 3-1

odvetniško pisarno

odprl v Mariboru v Kolaričevi hiši, poleg novega poslopja za c. kr. okrožno sodišče (Gerichtshof-Mariengasse).

Maribor, 5. maja 1901.

Dr. Franjo Rosina,

dosedaj odvetnik v Ljutomeru.

Pri „Zvezdi“

Pri „Zvezdi“

Radi vsakovrstno blago za gospode in gospe, črno sukno za žalne obleke, različna tkanina za hlače, bela prtenina različne širokosti in kakovosti, gradl za zimnice in zagri-njala, dvotkanina za požarno vreče, oxford za srajce, razne mizne garniture bele in barvane, brisalke, srajce za hribolazce, bele srajce in raznovrstno drugo blago.

Uljudno vabim p. n. občinstvo k obilnemu obisku

Matevž Stergar,

pri „Zvezdi“ Gosposke ulice II. 253 5-2

264 2-1 Zelo priljubljene

lat. himni za sv. Reš. Telo

uglasbil Gregor Rihar, se v nekaterih iztisih še dobe pri podpisnem po 2 K 60 vin. partitura in glasovi za moški in mešani zbor. Je še tudi nekaj drugih skladb Riharjevih na prodaj.

Pavel Jerman,

organist v Mekinjah, p. Kamnik na Kranjskem.

Br. 12631 **Razglas.** 252
13360 3-2

Za pokončevanje prave medene rose na vinski trti (Oidium Tuckeri) oddajal se bo de tudi letos **žvepleni prah** v vrečah od 50 kg za 8 K pri deželnem poskuševališču v Mariboru (Landes-Versuchsstation in Marburg) in pri deželnem poskuševališču v Gradcu (Landes-Versuchsstation in Graz, Heinrichstrasse Nr. 39). Manje kakor 50 kg se ne more oddati.

Naročniki naj se torej obrnejo pravočasno na jedno zgoraj imenovanih poskuševališč, kamor naj pošljejo ob enem tudi dotično svoto z natančnim naslovom (zadnja pošta, zadnja železniška postaja).

Žvepleni prah, kateri se bo oddajal letos, je najfinejše vrste (90—95° droben) in se bo pred razpošiljativjo od deželnih strokovnjakov preiskal glede čistosti in drobnosti.

Naročnikom se pošljejo z žveplom vred tudi kratka navodila, kako se mora uspešno žveplati.

Gradec, mes. aprila 1901.

Od štaj. dežel. odbora:

Ed. grof Attems.

Napovedi pristojbinih na mestkov za 1901—1910, obrok 30 april kakor tudi prošnje za zdaljšanje obroka sestavlja Rudolf Hribar, Maribor, Gosposke ulice. 239 3-2

Veliko denarja

do 1000 K na mesec

lahko zaslužijo osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek). — Natančneje pod: „Reell 112“ Annoncenbureau E. Kristoffik, Innsbruck. Postfach 36. 237

Inteligentna oskrbnica

srednje starosti, večša slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, dobra računarica, prijazna v občevanju z odjemalci, se proti dobri plači **vsprejme v večjo obrt.** Ponudbe pod „oskrbnica“ na upravnishstvo „Slov. Naroda“ v Ljubljani. 271 3-1

Brusni kamni

(osle) kranjski izdelek, najboljše kakovosti. 100 kom. 8—K, 500 kom. 35—K, 1000 kom. 65—K, pošilja po povzetju založnik kranjskih kamnov J. Razboršek v Smatnem pri Litiji. 2

Vsaka beseda stane 2 v. Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vln.

Vsaka beseda stane 2 v. Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnishstvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.**Hiša na prodaj**

z 5 stanovanji, bizu tovarne, natančneje se izve pri posestniku Studenci št. 113 pri Mariboru. 207 6-4

Posestvo, (hiša z opeko krita, gospodarsko poslopje, 4 obokane kleti, viničarska koča, vinogradi, travnik, njive in gozd), 34¹/₂ oralov, se prodaja. Posestvo se tudi lahko razkosa. Natančneje pove: Hauptman Janez, Št. Ilj, Slov. gor. 251 2-2

Hiša in letovišče s sadnim in zelenjavnim vrtom, vodnjakom z izvrstno vodo, za vpokojence zelo primerno je po primerno nizki ceni na prodaj. Več pove Anton Merčun, Maribor, Weinbaugasse 23. 262 3-1

Kupi se.

Kupiti želim hišo z dobro gostilno ali pekarijo in z nekoliko oralov zemlje. Kdo? pove upravnishstvo. 235 2-2

Odda se.

Mala kramarija se odda za bolj postarane človeka, možki ali ženska. Za promet bi se potreboval kredit v Celju ali pa nekoliko stotakov. Kje pove upravnishstvo tega lista. 266 2-1

V najem se da.

Kovačija s stanovanjem vred, tik okrajne ceste, 10 minut od farne cerkve se pod zelo ugodnimi pogoji v najem da in se lahko s kovaškim delom odsluži. Dobi tudi pašo in svinjski hlev. Če je neoženjen, dobi lahko hrano pri lastniku zelo po ceni. Jakob Rošker, posestnik v Jareninskem dolu, Jarenina. 263 3-1

Kupim ali vzamem v najem takoj hišo z dobro gostilno ali pekarijo. Ponudbe na upravnishstvo. 276 2-1

Kovačija pri Sv. Miklavžu na dravskem polju se da v najem. Ponudbe na Jurij Fuchs v Studencih šte. 108 pri Mariboru. 275 2-1

Proste službe.**Postranski zaslužek,**

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gradec, poste restante.“ 222

Prodajalco, zmožno slovenskega in nemškega jezika sprejme takoj Marija Heumeyer, glavni trg št. 1 v Mariboru. 226 3-3

Mladenič, vajen cerkvenega in domačega dela in obenem grobar, želi službo. Naslov pri upravnishstvu. 234 3-2

Učenec iz dobre hiše, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga pri Alojziju Vršču, trg. v Ljutomeru. 215 3-2

Kovaškega učenca, ki je 14—16 let star, sprejme Anton Ferencak, kovač v Brežicah. 242 3-2

Postrežnica za bolnike in spretna kuharica, zelo zanesljiva in pridna, ki je posebno v ženskih boleznih izurjena, želi službo spremeniti. Vpraša se: Dravska ulica št. 8, Maribor. 255 2

Učenec poštenih staršev, slovenskega in nemškega jezika večer ter precej dober računar se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga pri Josipu Horvat, Sv. Margjete niže Ptuj. 277 2-1

Sposoben krčmar in uljuden strežnik, (ki je zraven lahko rokodelce) sprejme se v jamsko gostilno „Huda luknja“. Več pove Jan. Viovd v Dolici, Mislinje. 265 2-1

Krčmar in mesar se sprejme, ki z malim kapitalom zelo dober zaslužek najde. Kje pove upravnishstvo. 267 2-1

Pomagač in učenec se sprejme takoj. Körner, krojaški mojster Št. Ilj v Slov. goricah. 262 2-1

Krojaški pomočnik išče službe v mestu, kjer bi bilo delo čez leto in zimo. Nastopil bi tudi službo cerkovnika. Natančneje pove upravnishstvo. 272 1-1

Živinski sejem pri Sv. Treh kraljih v Slov. gor. se je z dovoljenjem c. kr. namestništva prestavil od 1. maja na 12. junija. 270 2-1

273 1-1

Zahvala.

Bridko zadeti vsled smrti drage, nezabne nam hčerke, oziroma sestre

Josipine Poljanec,

ki je umrla 26. aprila t. l. v najlepši dobi življenja, smo našli utehe v tolikih dokazih sožalja, za katere se iskreno zahvaljujemo. Posebej se zahvaljujemo čast. gosp. duhovnikom za veličasten sprevod, sosednemu in domačemu učiteljstvu za spremstvo, pevcem za ganljive nagrobnice, prijateljicam rajnke za darovane krasne vence, kakor sploh vsem, ki so se udeležili pogreba! Bog plati!

Kapela, dne 30. aprila 1901.

Žalujoci ostali.25 10-7 **Vsak poskus z****pravo ÖLZOVÖ kavo**

kot dodatek k bobovi kavi, ima vselej **dober uspeh**, zato se ta vsaki kuhinji za kavo najtoplejše priporoča. — **Dobi se povsod**, kjer ne, tja se pošiljajo poštni zavoji frankirano in brez povzetja. **Bratje Ölz.**